

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 150. Quomodo in peccatis capitalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

§. 15. Probabile est, quod is, qui simul est 1122
 Sacerdos, Parochus & Monachus, unum mor-
 tale committat, si negligat Horas Canonicas, &
 satisfaciat dicendo, ego Sacerdos omisi Horas,
 tacendo se esse Parochum & Monachum, ut
 docent Henr. Sanch. Fill. Salas, Homob. Garz.
 Dian. p. 2. t. 12. R. 22. p. 4. t. 4. R. 219. p. 10. t. 12.
 R. 25. Pelliz. t. 1. tr. 5. c. 8. n. 96. Castrop. tr. 7. d. 2.
 p. 1. §. 2. n. 29. Tamb. In Dec. l. 2. c. 5. §. 1. nu. 33.
 Gob. In Exp. tr. 5. n. 580. Burgh. cent. 3. cas. 81.
 Probabile tamen etiam videtur oppositum, »
 nempe quod duo specie peccata committat
 specialiter exprimenda, unum contra virtutem
 religionis, ratione Ordinis vel Professionis re-
 ligiosæ, alterum contra virtutem justitiae ratio-
 ne Beneficii; nam postea tenetur ad restitutio-
 nem, ergo signum est violatam esse justitiam, »
 ita Suar. Laym. Bonac. Fagund. & alii, sed priores
 Authores probabiliter respondent restitutio-
 nem illam ab Ecclesia imponi, non tanquam
 debitam ob læsionem juris alieni, sed tantum
 velut pœnam delicti.

§. 16. Omittens omnes Horas unius diei 1123
 committit unum specie peccatum, quia omnes
 constituunt unum Officium ex eodem motivo
 religionis, Navar. Lugo & alii cum Tamb. De
 conf. l. 2. c. 2. n. 4. An autem sit unum nume-
 ro peccatum, dixil. 5. n. 166.

Q. 150. *Quomodo species sit distinguenda in pec-
 catis capitalibus.* R. §. 1. Quamvis bona animæ,
 corporis, fortunæ, famæ, honoris, sint inter se
 diversæ speciei, tamen qui semel de uno & se-
 mel de alio superbiens graviter peccavit, quia
 nempe vel putavit habere se merito suo inde-
 pender à Dei gratia, vel ideo ita excellere

Tom. VI.

Rr

voluit,

§. 15.

voluit, ut nollet se submittere Deo & Superioribus, (quæ raro accidunt) satisfacit dicendo se bis habuisse gravem superbiam , tacendo de quo bono superbiērit, hoc enim materialiter tantum se habet: attamen putare se habere merito suo independenter à Dei gratia, & ita excellere velle, ut nolit se submittere Deo & Superioribus, sunt duæ superbieæ specie distinctæ.

1125

§. 2. Dummodo absint delectatio, gaudium, desiderium, probabile est, quod in jactantia non sit opus explicare peccatum in specie, de quo te jactas, sed sufficiat dicere, jactavi me de peccato mortali, non exprimendo, an fuerit furtum, an luxuria, quia tota malitia jactantiae vindetur esse, quod offensa Dei eligatur ad captandam gloriam , in quo est irreverentia contra Deum, Nav. Dian. p. 3. t. 4. R. 161. Caſtrop. tr. 2. d. 2. p. 11. Moyat. 3. d. 3. n. 84. Gobat in Quin. t. 5. c. 13. n. 64. Tamb. De confel. l. 2. c. 2. n. 10. Dixi. dummodo absint delectatio &c., nam hæc omnia raro aberunt, præsertim si sint objecta delectantia, quæ solent fortiter movere potentias, Lugo d. 16. num. 266. In dubio autem putat Gob. præsumendum esse, quod adfuerit complacentia, cum plerumque interveniat. Dixi. probabile esse, nam sententia opposita est forte probabilior, uti volunt Sanch. Rodriq. Dicast. d. 9. n. 519. sicuti enim quævis virtus obligat, ut non inducam aliquem ad suum transgressionem, secundum dicta n. 984., quia nempe sic inducere est in contemptum & vilipendium honestatis, quæ est in tali virtute, ita videtur quævis virtus obligare, ut non glorier de illius violatione, quia etiam sic contemnitur & vilipenditur ejus honestas, ergo gloriatio de hoc vel illo peccato

oppo-

opponitur specie diversæ honestati hujus vel illius virtutis excludentis tale peccatum, ergo jactantiae de diversis peccatis habent diversas specie malitias.

§. 3. Si ex tua jactantia simul redundet in- 1126
famia in alium, patet addi aliam speciem inju-
ria contra famam proximi, uti notant omnes
cum Dicast. n. 526.

§. 4. Non est opus addere, an revera com- 1127
miseris hoc, de quo te jactas, vel non, quia ea-
dem est irreverentia, sive peccatum sit verum,
sive falsum, & mendacium, quod additur, se-
cundum se est tantum veniale, Caj. Nav. Sanch.

Lugo n. 274. Dicast. n. 527. Tamb. n. 12.

§. 5. Qui gloriatur, quod alium inebriave- 1128
rit, secundum Gob. n. 63. communiter non pec-
cat mortaliter, quia non gloriatur de formalis
inebriatione, sed de modo & dexteritate in
fallendo altero, aut de jocis, aut de sua potentia
in ferendo vino.

§. 6. Inebriatio aliter causata quam per po- 1129
tum distinguitur specie ab ordinaria ebrietate
per potum, uti dictum est l. 5. num. 326. quia si
queratur per potum, opponitur legi temperan-
tiæ, si sine potu, v. g. dormiendo in lupulo,
non pertinet ad legem temperantiæ, sed ad
aliam legem naturæ de non exturbando statu
rationis, quam proximè recipere non possis.

§. 7. Ad iram communiter accedit species 1130
maledictionis seu imprecationis, quæ prout
est in se vel alium, potest continere diversas
species malitiae; item perjurii: item blasphem-
iae in Deum, aut irreverenter invocando san-
guinem Christi vel Sacra menta. Reliqua intel-
liguntur ex dictis hactenus.